

10674_page_33

περιοχής. Εκτός και αν θεωρήσουμε ότι μπορεί να έχει κάποια σχέση με το όνομα του χωριού Σέλινο, για το οποίο λέγεται ότι πήρε το όνομα στα νεότερα χρόνια, το 1922, από τους πρόσφυγες κατοίκους του από το όνομα του ομώνυμου φυτού, που φύεται άφθονο στις περιοχές αυτές.

Σήμερα και η θέση του Περιθεωρίου εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα που επηρεάζει την ιστορία του μετοχίου του Βατοπαιδίου⁵. Παλαιότερες και νεότερες έρευνες έδειξαν ότι κατά τη βουλγαρική κατοχή της Θράκης (1913-1918) στην είσοδο της λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας απέναντι από τη νησίδα Ατά Μπουρού στο ανατολικό άκρο του οικισμού Πορτολάγος, ανάμεσα στη θάλασσα και στην εθνική οδό

5. Επίσης υπάρχει και το πρόβλημα των δύο Περιθεωρίων επομένως και των μετοχίων αυτών. Το παλαιό και το νέο Περιθεώριο (Κυριακάδης, Θρακικά ταξείδια, σ. 18-22). Ο Κυριακάδης πιστεύει ότι τα ερείπια της Μπουρού Καλέ είναι το Περιθεώριο του Ανδρονίκου, δηλαδή το νέο Περιθεώριο ενώ το παλαιό ήταν προς το Πολύστυλο (Αρχαία Άβδηρα). Και εικάζεται πως συγκεκριμένα ότι το παλαιό Περιθεώριο πρέπει να βρίσκεται στη θέση του σημερινού Πορτολάγους, ενώ το νέο πρέπει να είναι η Αναστασιούπολη του αυτοκράτορα Αναστασίου (491-518). Η πόλη αυτή είχε πολλές περιπλέτεις λόγω της θέσεως της, καίτοι ο Ιουστινιανός αργότερα την είχε περιτειχίσει με ισχυρό τείχος. Οι διάφοροι επιδρομείς την κατέστρεψαν και στις αρχές του 14ου αιώνα βρέθηκε τελείως καταστραμμένη μέχρι θεμελίων. Την Αναστασιούπολη την ξαναέκτισε ο Ανδρόνικος ο Παλαιολόγος (1321-1328), ο οποίος άμας την ονόμασε Περιθεώριο. Με το όνομα αυτό την αναφέρουν από τότε οι συγγραφείς και περιηγητές, όπως ο Νικηφόρος Γρηγοράς, ο Τούρκος περιηγητής Εβλιγιά Τσελεμπή κ.ά. Ο Γεωργαντζής στην προσπάθειά του να εντοπίσει τις τοποθεσίες των αρχαίων πόλεων της Τοπείρου, των Πόρων και του Περιθεωρίου στην πεδιάδα της Ξάνθης, ταυτίζει την Τόπειρο με την Ξάνθη, τους Πόρους με το σημερινό Πορτολάγος και το Περιθεώριο με τα ερείπια της Αναστασιούπολεως (Γεωργαντζής, Ξάνθη, σ. 65e). Δηλαδή αμφισβητεί τις θέσεις του Κυριακάδη και του Παπαεναγγέλου σε ότι αφορά το Περιθεώριο. (όπ. παραγ. σ. 66). Τις θέσεις αυτές ακολουθεί και ο Μπακαρτζής (Μπακαρτζής, Θράκη, σ. 35). Οι παραπάνω θέσεις του Γεωργαντζή καθίστανται προβληματικές αν λάβουμε υπόψη μας ότι ο Άγιος Νικόλαος Πορτολάγους είναι το κέντρο του μετοχίου του Βατοπαιδίου από τον έτοις 1371· είναι "τό μετόχιον τό περιθεώριον" (A.I.M.B., Βοτανεύαττης, Χρυσόβουλλο 1080) είναι το "εἰς τό Περιθεώριον μετόχιον" (A.I.M.B., Ανδρόνικος Παλαιολόγος Γ', Χρυσόβουλλο 1329 και Ιωάννης Παλαιολόγος, Χρυσόβουλλο σ. 18) είναι "τό κατά τήν λίμνην τῆς Ποροῦς εὑρισκόμενον βιβάριον τοῦ Ἅγιου Θεοδώρου" (Ούγγλεσης Χρυσόβουλλο). Είναι φανερό σε όλους τους γνώστες της περιοχής ότι το μονήδιο του Αγίου Νικολάου βρίσκεται σε απόσταση μόλις ενός χιλομέτρου από το Πορτολάγος (Το Περιθεώριο του Κυριακάδη) και είναι διάδοχος Ναός των Αγίων Θεοδώρων (Ούγγλεσης Χρυσόβουλλο, όπ. παραγ.) στο στόμιο της λίμνης. Για τους παραπάνω λόγους, νομίζουμε ότι το Περιθεώριο πρέπει να βρισκόταν κοντά στον Άγιο Νικόλαο, ίσως στη θέση των ερειπίων του βιξαντινού ναού του Πορτολάγους. Πιθανώς νεότερες έρευνες να ρίξουν άπλετο φώς στο θέμα αυτό.

περιοχής. Εκτός και αν θεωρήσουμε ότι μπορεί να έχει κάποια σχέση με το όνομα του χωριού Σέλινο, για το οποίο λέγεται ότι πήρε το όνομα στα νεότερα χρόνια, το 1922, από τους πρόσφυγες κατοίκους του από το όνομα του ομώνυμου φυτού, που φύεται άφθονο στις περιοχές αυτές.

Σήμερα και η θέση του Περιθεωρίου εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα που επηρεάζει την ιστορία του μετοχίου του Βατοπαιδίου⁵. Παλαιότερες και νεότερες έρευνες έδειξαν ότι κατά τη βουλγαρική κατοχή της Θράκης (1913-1918) στην είσοδο της λιμνοθάλασσας Βιστωνίδας απέναντι από τη νησίδα Ατά Μπουρού στο ανατολικό άκρο του οικισμού Πορτολάγος, ανάμεσα στη θάλασσα και στην εθνική οδό

5. Επίσης υπάρχει και το πρόβλημα των δύο Περιθεωρίων επομένως και των μετοχίων αυτών. Το παλαιό και το νέο Περιθεώριο (Κυριακίδης, Θράκη κατεξίδια, σσ. 18-22). Ο Κυριακίδης πιστεύει ότι τα ερείπια της Μπουρού Καλέ είναι το Περιθεώριο του Ανδρονίκου, δηλαδή το νέο Περιθεώριο ενώ το παλαιό ήταν προς το Πολόστιλο (Αρχαία Άδηρα). Και εικάζεται πιο συγκεκριμένα ότι το παλαιό Περιθεώριο πρέπει να δρισκεται στη θέση του σημερινού Πορτολάγους, ενώ το νέο πρέπει να είναι η Αναστασιούπολη του αυτοκράτορα Αναστασίου (491-518). Η πόλη αυτή είχε πολλές περιπλέυτες λόγω της θέσεως της, καίτοι ο Ιουστινιανός αργότερα την είχε περιτειχίσει με ισχυρό τείχος. Οι διάφοροι επιδρομείς την κατέστρεψαν και στις αρχές του 14ου αιώνα βρέθηκε τελείως καταστραμμένη μέχρι θεμελίων. Την Αναστασιούπολη την ξαναέκτισε ο Ανδρόνικος ο Παλαιολόγος (1321-1328), ο οποίος όμως την ονόμασε Περιθεώριο. Με το όνομα αυτό την αναφέρουν από τότε οι συγγραφείς και λεπτίγητες, όπως ο Νικηφόρος Γρηγοράς, ο Τούρκος περιηγητής Εβληγά Τούλεμπή κ.ά. Ο Γεωργαντζής στην προοπτική του να εντοπίσει τις τοποθεσίες των αρχαίων πόλεων της Τόπειρου, των Πόρων και του Περιθεωρίου στην πεδιάδα της Ξάνθης, ταυτίζει την Τόπειρο με την Ξάνθη, τους Πόρους με το σημερινό Πορτολάγος και το Περιθεώριο με τα ερείπια της Αναστασιούπολεως (Γεωργαντζής, Ξάνθη, σ. 65e). Δηλαδή αμφισβητεί τις θέσεις του Κυριακίδη και του Παλαιευαγγέλου σε ότι αφορά το Περιθεώριο. (όπ. παρατ. σ. 66). Τις θέσεις αυτές ακολουθεί και ο Μλακαρτζής (Μλακαρτζής, Θράκη, σ. 35). Οι λαραντάνω θέσεις του Γεωργαντζή καθιστάνται προβληματικές αν λάβουμε υπόψη μας ότι ο Άγιος Νικόλαος Πορτολάγους είναι το κέντρο του μετοχίου του Βατοπαιδίου από τον έτοις 1371· είναι "Τό μετόχον τό περιθεώριον" (Α.Ι.Μ.Β., Βοτανεύατης, Χριστόδουλο 1080) είναι το "εἰς τό Περιθεώριον μετόχιον" (Α.Ι.Μ.Β., Ανδρόνικος Παλαιολόγος Γ', Χριστόδουλο 1329 και Ιωάννης Παλαιολόγος, Χριστόδουλο σ. 18) είναι "τό κατά τὴν λίμνην τῆς Ποροῦς εἰρίσκομενον βιβάριον τοῦ Ἅγιου Θεοδώρου" (Ούγγλες Χριστόδουλο). Είναι φανερό σε όλους τους γνώστες της περιοχής ότι το μονόδιο του Αγίου Νικολάου δρίσκεται σε απόσταση μόλις ενός χιλιομέτρου από το Πορτολάγος (Το Περιθεώριο του Κυριακίδη) και είναι διάδοχος Ναός των Αγίων Θεοδώρων (Ούγγλες Χριστόδουλο, όπ. παρατ.) στο στόμιο της λίμνης. Για τους παραπάνω λόγους, νομίζουμε ότι το Περιθεώριο πρέπει να δρισκώται κοντά στον Άγιο Νικόλαο, ίσως στη θέση των ερειπίων του βιβάρινου ναού του Πορτολάγους. Πιθανώς νεότερες έρευνες να φέρουν άπλετο φάσις στο θέμα αυτό.